

STATUS **M**

REFLEKSIVNI DNEVNIK

Moj put prema boljoj
pedagoškoj praksi u
području rodne
ravnopravnosti

STATUS **M**

AUTOR

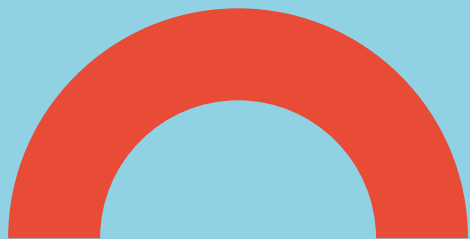
Ivan Goletić

OBLIKOVANJE

Tamara Tokić

Ovaj Refleksivni dnevnik nastao je uz financijsku potporu Programa za prava, jednakost i građanstvo Europske unije (2014.-2020.) u okviru projekta "KINDER- Rješavanje rodni stereotipa u obrazovanju i ranom djetinjstvu: izgradnja rodno osjetljive pedagogije u obrazovanju djece" (Ga101005800).

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Statusa M i tima projekta KINDER te ni na koji način ne odražava stavove Europske unije.

REFLEKSIVNI DNEVNIK

Što je refleksivni dnevnik?

Refleksivni dnevnik je pomoćni alat za rodno osjetljiv rad s djecom namijenjen odgajateljima_cama, učiteljima_cama, stručnim suradnicima_cama i drugim pedagoškim radnicima_ama. Dnevnik koristi introspektivna i refleksivna pitanja za poticanje razmišljanja i razgovora o temama roda. Pitanja su koncipirana tako da preispituju odnose ja – rod, moj rad (s djecom) – rod te društvo – rod.

Dotiču se sadržaja kao što je rodna socijalizacija, implicitna pedagogija, prikaz roda u medijima te prostorno-didaktičko uređenje prostora.

Kako koristiti refleksivni dnevnik?

Dobrodošli u svoj refleksivni dnevnik!

Ovaj dnevnik je sigurno mjesto za istraživanje i razmišljanje o temama vezanim za rod. Kroz sljedeća pitanja imate priliku produbiti svoje razumijevanje, preispitati svoje stavove i otvoriti vrata osobnom rastu. Uzmite si vremena, stvorite ugodno i opuštajuće okruženje te se udaljite od svih distrakcija.

Zapamtite, nema točnih ili krivih odgovora. Pitanja su tu da potaknu vaša promišljanja i refleksiju. Ona mogu biti neugodna ili frustrirajuća, ali i pružiti trenutke zabave i radosti tijekom ispunjavanja dnevnika. Zato budite ustrajni u pisanju.

Ne budite previše kritični prema sebi. Dajte si prostora za pogreške i učenje. Važno je biti hrabar_a i iskren_a prema sebi kako biste prepoznali i preispitali vlastite predrasude. Razmislite o tome što možete promijeniti i poboljšati u svom radu.

Svi imamo implicitne predrasude koje smo internalizirali kroz društvenu i kulturnu socijalizaciju. No, bitno je osvijestiti predrasude i raditi na njihovom smanjenju kako bismo stvorili inkluzivno i poticajno okruženje za djecu. Rad na sebi nije lak, ali svaki mali korak čini razliku i donosi pozitivne promjene.

Odgovarajte na pitanja svojim tempom, bilo to jednom dnevno ili jednom mjesečno. Ovo je vaš prostor za osobni rast i razvoj.

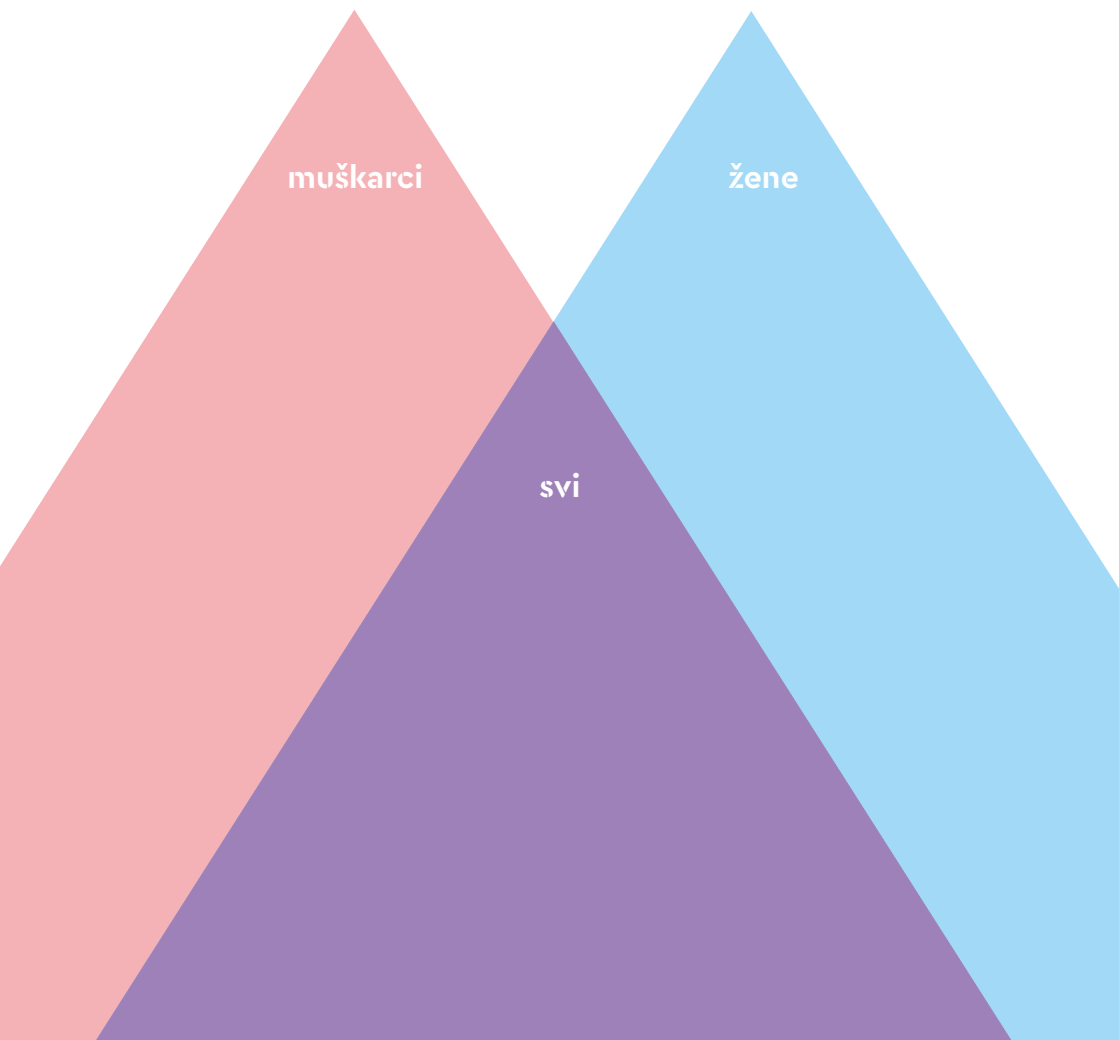
JA -

ROD

JA - ROD

1. Kako biste opisali žene, a kako muškarce? Kako oni izgledaju? Kako se ponašaju? Što se od njih očekuje? Koje su im to mane i vrline? Upišite na odgovarajuće mjesto!

JA - ROD

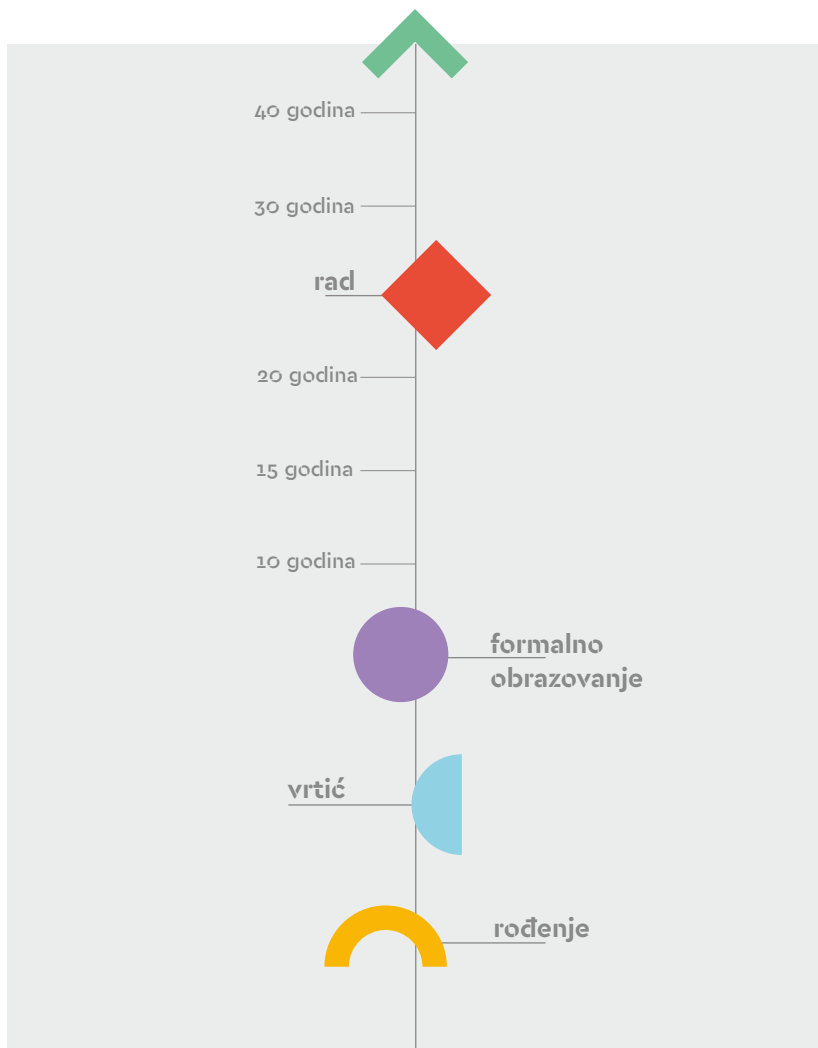
2. Kako biste definirali pojam rod, a kako pojam spol? Koje su ključne razlike i sličnosti između njih?

3. Kako biste definirali pojam rodna uloga? Što podrazumijevate pod pojmom rodni stereotipi? Koja je vaša rodna uloga i koje rodne stereotipe i norme ona veže? Koje rodne stereotipe i norme primjenjujete na druge?

4. Kako se osjećate i što mislite kada netko ne slijedi očekivane rodne norme ili uloge?

JA - ROD

5. Kako ste stekli znanje o društvenim očekivanjima za žene i muškarce? Tko vas je njima podučio? Gdje ste to naučili? Kada ste postali svjesni tih očekivanja? Označite i opišite na vremenskoj lenti.

JA - ROD

6. Što za vas znači pojam rodna socijalizacija? Kako ste vi prošli kroz taj proces? Koju ulogu imate u rodnoj socijalizaciji danas?

7. Kako se ponašaju dječaci, a kako djevojčice? Postoje li razlike? Kakve su to razlike? Zašto mislite da su takve?

8. Kakva očekivanja imate od djece koja pohađaju vaš program? Postoje li razlike u očekivanjima od dječaka i od djevojčica? Smatrate li da bi takve razlike trebale postojati? Što možete učiniti da promijenite ta očekivanja?

JA - ROD

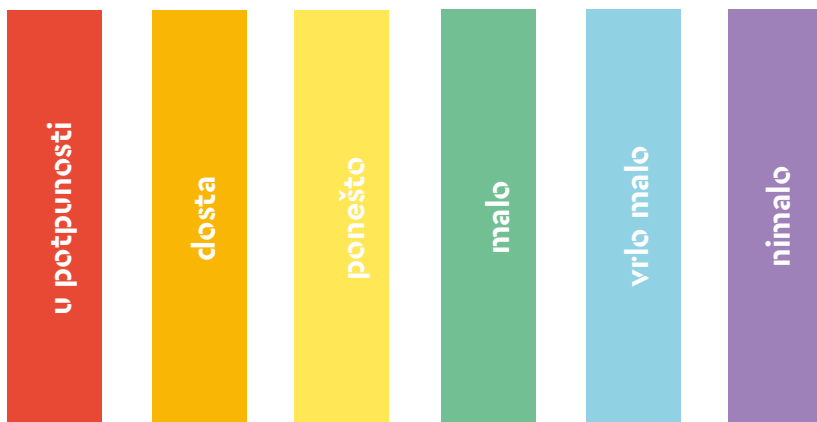
9. Kako reagirate na komentare i ismijavanje drugih zbog njihovog različitog ili netipičnog izražavanja rodних uloga? Smatrate li da je potrebno reagirati? Kako biste trebali reagirati? Zašto?

10. Smatrate li da je potrebno mijenjati stavove društva o rodu? Trebate li vi mijenjati svoje stavove o rodu? Jesu li ti stavovi promjenjivi? Zašto biste mijenjali te stavove?

11. Na koji način vaša razmišljanja i stavovi o rodu utječu na vaš rad? Zašto je to tako? Može li se taj utjecaj promijeniti? Trebate li raditi na tome? Kako biste trebali raditi na tome?

JA - ROD

12. Koliko se osjećate kompetentnima da se bavite ovim temama? Označite na termometru! Što mislite da vam nedostaje? Na čemu biste trebali poraditi? Zapišite!

JA - ROD

13. Tko je odgovoran za podučavanje o rodnoj socijalizaciji, rodnim identitetima, rodnoj diskriminaciji i feminizmu? Koja je vaša odgovornost? Jeste li ju spremni prihvatiti?

**MOJ
RAD -
ROD**

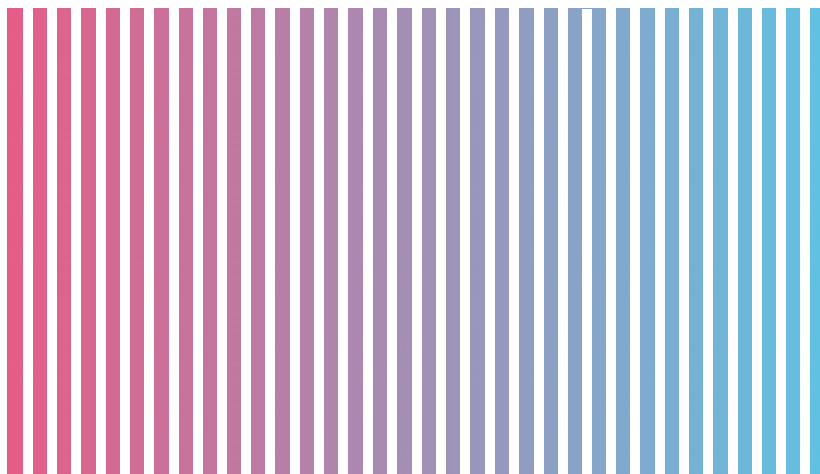
MOJ RAD - ROD

1. Na koji način utječete na promicanje rodni stereotipa u svom radu? Kako i kada se to događa? Zašto se to događa? Trebate li to činiti? Možete li promijeniti tu praksu?

2. Koja je vaša slika o djetetu? Koja su vaša očekivanja? Koje sposobnosti smatrate da dijete posjeduje ili ne posjeduje? Što možete postići s djecom? Ovisi li ta percepcija o rodnom identitetu djeteta? Zašto je to tako? Može li se to promijeniti?

MOJ RAD - ROD

3. Označite na gradijentu sve nijanse koje se smatraju tradicionalno ženskim a i one koje se smatraju muškima.

Preklapaju li se područja koja ste označili? Je li za djecu određenog roda više ili manje prihvatljivo nositi određene boje? Zašto? Na koji način vi koristite boje u radu s djecom i u radnom prostoru?

4. Jesu li garderobe podijeljene na muške i ženske? Kako je ta podjela provedena? Koje boje ili simboli se koriste u podjeli? Zašto je takva podjela? Možete li to promijeniti? Kako?

5. Prisjetite se svog radnog prostora. Unutrašnjeg i vanjskog. Postoje li prostori koji su predviđeni samo za dječake ili samo za djevojčice? Koje su to prostorije? Postoje li prostori koje više koriste dječaci ili djevojčice? Koji su to prostori?

MOJ RAD - ROD

Skicirajte svoj unutarnji radni prostor i mapirajte prostorije koje više koriste djevojčice, te one koje više koriste dječaci.

MOJ RAD - ROD

Skicirajte svoj vanjski radni prostor (npr. igralište) i mapirajte dijelove koje više koriste djevojčice, te one koje više koriste dječaci.

6. Zašto su prostori tako podijeljeni? Tko je to odlučio? Možete li to promijeniti? Kako? Kako bi izgledali ti novi prostori i gdje bi se nalazili?

7. Koje igračke ili didaktički materijali se nalaze u prostorima u kojima radite? Jesu li djeca ograničena u njihovom korištenju? Kako djeca koriste te materijale? Tko ih koristi? Koliko često? Zašto ih koriste tako?

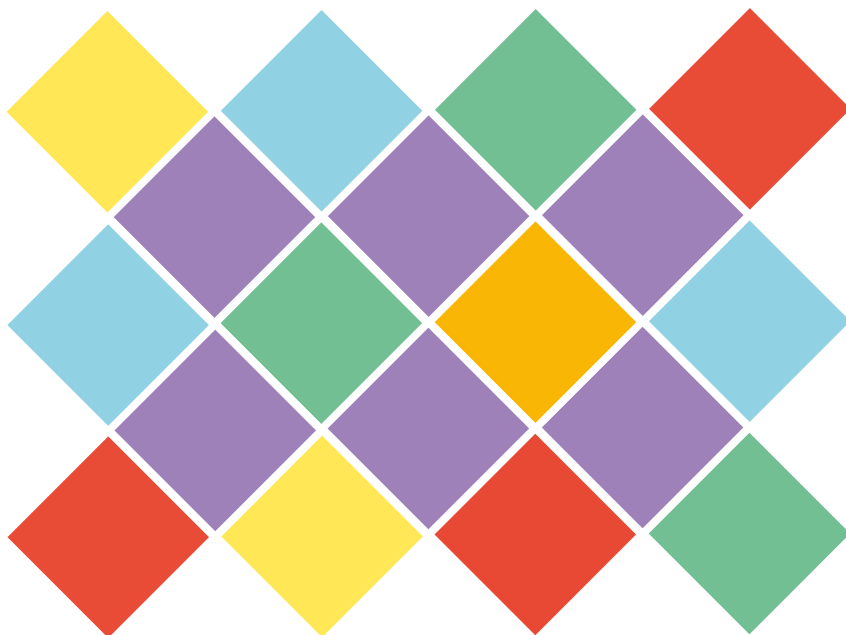
8. Postoji li razlika u korištenju didaktičkih materijala između djevojčica i dječaka? Kako se to korištenje razlikuje? Zašto? Je li to povezano s dostupnošću materijala ili s prostornim uređenjem?

9. Što možete učiniti kako biste omogućili da se sva djeca igraju sa svim igračkama i koriste sve didaktičke materijale? Je li to poticaj na rodno nestereotipnu igru, usmjeravanje na različite materijale ili je potrebno prilagoditi raspored i organizaciju prostora? Trebate li drugačije postaviti igračke i materijale?

MOJ RAD - ROD

10. Potičete li svu djecu na sve aktivnosti? Jesu li ti poticaji rodno obojeni?

Ispunite rombove s idejama o tome što biste mogli drugačije.

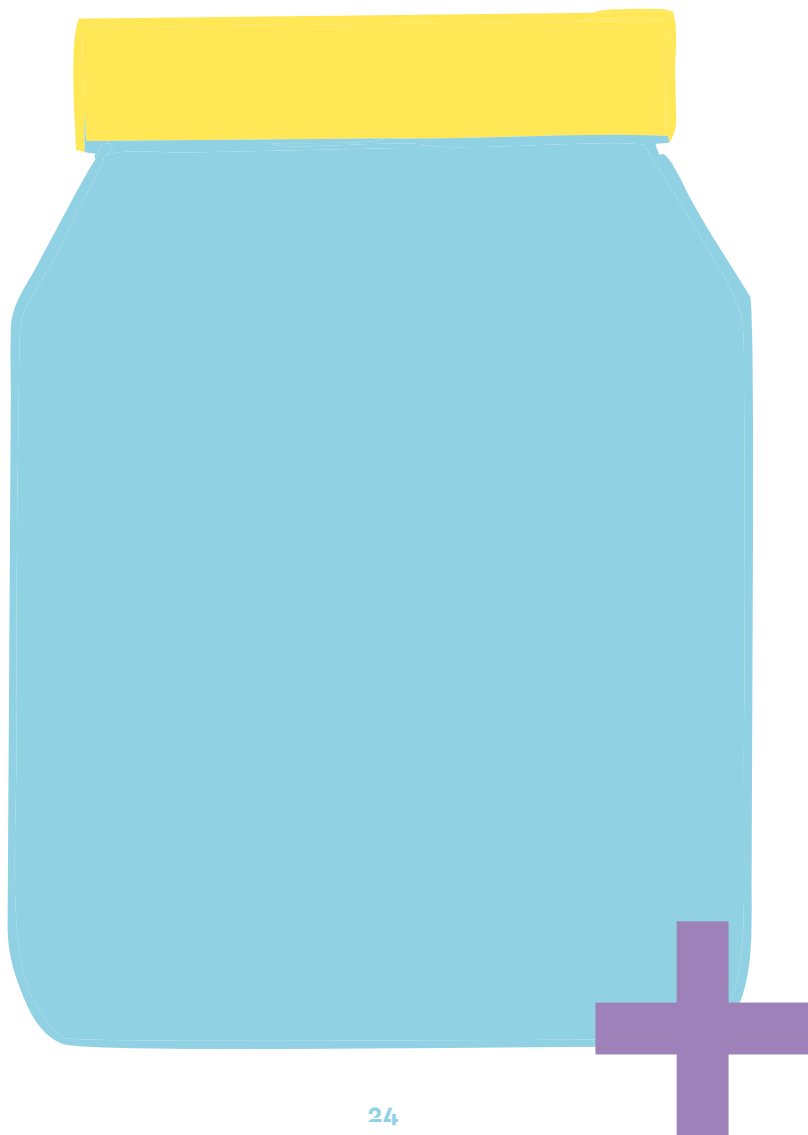
11. Prisjetite se i zapišite neke slikovnice, animirane filmove ili knjige s kojima djeca dolaze u kontakt u odgojno-obrazovnoj skupini?

◆ _____	◆ _____
◆ _____	◆ _____
◆ _____	◆ _____
◆ _____	◆ _____
◆ _____	◆ _____
◆ _____	◆ _____

Koliko su ti mediji podložni rodnom tipiziranju? Postoje li mediji koji nisu takvi? Možete li osigurati rodno neutralne medije? Kako? Kako možete iskoristiti postojeće medije da djeci objasnite rodne stereotipe?

MOJ RAD - ROD

U staklenku upišite slikovnice, animirane filmove i knjige koje ne potiču rodne stereotipe, a koje možete koristiti u radu s djecom.

12. Usmjeravate li djecu da preuzmu rodne stereotipe? Kako i kada se to događa? Što možete promijeniti u pristupu?

13. Koje poruke o rodu šaljete djeci? Kako i kada to činite? Zašto? Možete li to promijeniti?

14. Za što pohvaljujete djevojčice, a za što dječake? Trebate li promijeniti takav pristup? Zašto?

MOJ RAD - ROD

15. Kako razgovarate o obiteljskom životu djeteta? Je li vaš pristup oblikovan rodnim stereotipima? Kakve pretpostavke imate o obiteljskom životu? Kako opisujete obitelj?

16. Koje jezične obrasce koristite u svom radu? Koliko često koristite oba roda prilikom opisivanja zanimanja ili radnji?

17. Dolaze li na nastavu gosti s rodno netipičnim zanimanjima? Trebaju li doći? Što takvi gosti mogu postići?

18. Je li vaš odgojni pristup prema djevojčicama ili dječacima različit? Jeste li pristrani prema nekome? Mora li to biti tako? Kako možete promijeniti takav pristup?

19. Jesu li vaši disciplinski postupci različiti prema djevojčicama i dječacima? Jeste li skloniji kriviti nekoga? Kakve poruke šaljete takvim postupcima? Mora li to biti tako? Kako možete promijeniti pristup?

20. Trebate li reagirati kada dijete kaže nešto što potiče rodne stereotipe? Kako biste trebali reagirati? Kada biste trebali reagirati, a kada ne? Koji su to praktični koraci koje možete koristiti u svakodnevnom radu?

21. Kako vaša rodna uloga utječe na proces učenja po modelu učenika i učenica? Kakav ste vi primjer ili uzor? Trebate li nešto promijeniti? Zašto?

22. Kako reagirate kada dijete odbija prihvatiti rodne norme? Zašto tako reagirate? Možete li to promijeniti? Kako?

23. Pristupate li svakom djetetu s razumijevanjem i poštovanjem? Osjeća li se svako dijete sigurno u nastavnim procesima koje vodite? Što možete poboljšati?

**DRUŠ
TVO -
ROD**

DRUŠTVO - ROD

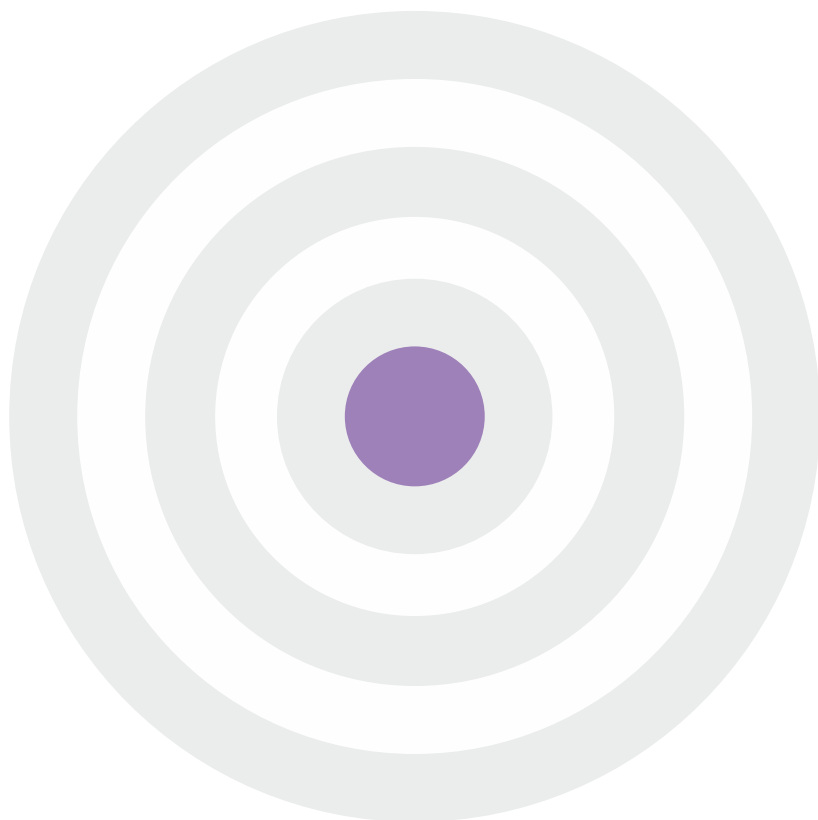
1. Kako se osjećate kada promišljate o temi roda?

2. Razgovarate li kada s nekim o rodnoj ravnopravnosti?
Kako se osjećate tada? Zašto? Tko su te osobe?

3. Kako se osjećate pri radu na temama rodne
ravnopravnosti? Zašto?

DRUŠTVO - ROD

4. Zamislite sebe u društvu kao ljubičastu točku usred koncentričnih kružnica. Koji su to čimbenici koji utječu na vaše pedagoško djelovanje u kontekstu teme roda? U krugove upišite čimbenike raspoređene oko vas prema intenzitetu njihovog utjecaja, počevši od onih najizravnijih pa do onih koji na vas utječu posrednim putem. Kako ti čimbenici djeluju? Zašto je važno prepoznati njihov utjecaj?

DRUŠTVO - ROD

5. Kakva je klima u vašoj ustanovi kada je riječ o pitanjima roda? Osjećate li podršku ili otpor kolega i kolegica? Kako to utječe na vaš rad?

6. Kako možete doprinijeti stvaranju bolje radne klime i poticajnog okruženja za rodno osviješteni rad s djecom? Koja je vaša uloga u tome? Koji su konkretni koraci koje možete poduzeti? Mogu li se ti koraci ostvariti?

DRUŠTVO - ROD

9. Postoje li situacije u kojima će roditelji biti uzrujani zbog vašeg pristupa? Kako možete izbjeći takve situacije? Kako se možete osigurati od neželjenih reakcija roditelja?

10. Kako mediji i društvo utječu na percepciju roda? Kakva percepcija postoji o rodno osviještenom pristupu rada s djecom? Kako ta percepcija utječe na vaš rad?

DRUŠTVO - ROD

11. Postoji li otpor prema rodno osviještenom pristupu? Kako se taj otpor očituje? U kojoj mjeri taj otpor može utjecati na vaš rad?

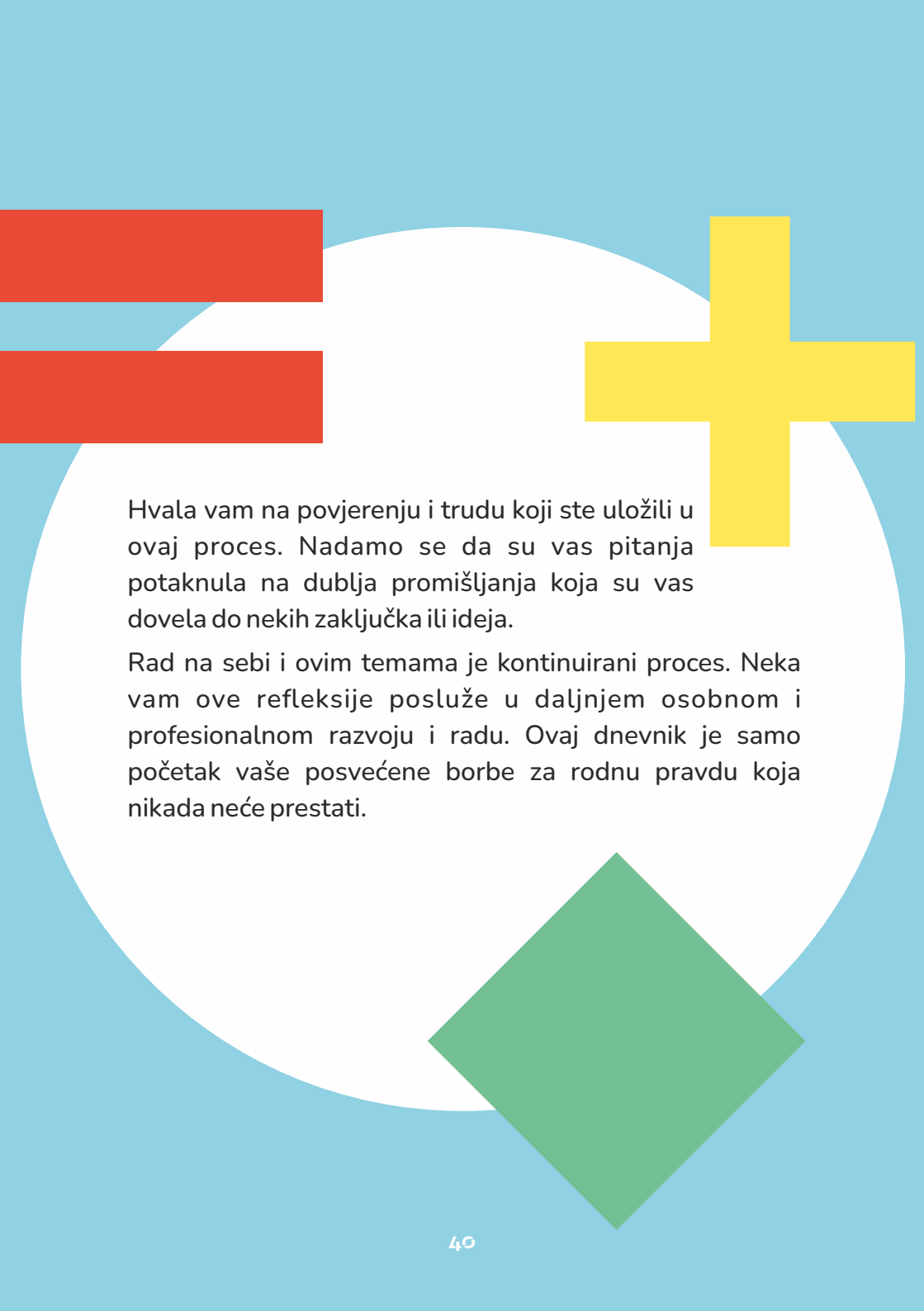
12. Koji oblici otpora postoje i kako mogu otežati vaš rad? Ispunite zid primjerima.

DRUŠTVO - ROD

Što vam je sve potrebno za realizaciju tog plana?

◆ _____	◆ _____
◆ _____	◆ _____
◆ _____	◆ _____
◆ _____	◆ _____
◆ _____	◆ _____
◆ _____	◆ _____
◆ _____	◆ _____

Hvala vam na povjerenju i trudu koji ste uložili u ovaj proces. Nadamo se da su vas pitanja potaknula na dublja promišljanja koja su vas dovela do nekih zaključka ili ideja.

Rad na sebi i ovim temama je kontinuirani proces. Neka vam ove refleksije posluže u daljnjem osobnom i profesionalnom razvoju i radu. Ovaj dnevnik je samo početak vaše posvećene borbe za rodnu pravdu koja nikada neće prestati.

kinder

Refleksivni dnevnik je pomoćni alat za rodno osjetljiv rad s djecom namijenjen odgajateljima_cama, učiteljima_cama, stručnim suradnicima_cama i drugim pedagoškim radnicima_ama. Dnevnik koristi introspektivna i refleksivna pitanja za poticanje razmišljanja i razgovora o temama roda. Ovaj dnevnik sigurno je mjesto za istraživanje i razmišljanje o temama vezanim za rod te vam nudi priliku da produbite svoje razumijevanje, preispitate svoje stavove i otvorite vrata osobnom rastu.

STATUS M

ces
Centre for Social Studies
University of Coimbra

convive
fundación cepaim

